

Basis+

Het Basis+ scenario uit 2018 is geactualiseerd en herijkt naar 2024. Dit bestond uit het actualiseren van kosten naar huidig prijspeil en het inhoudelijk herijken van de maatregelen op basis van de huidige situatie en inzichten (zoals de Erfgoedvisie, de aanwijzing van Henket en Bodon tot Rijksmonument, inzichten uit de ontwerptrajecten) en huidige regelgeving.

Eerder hebben zowel ons college als de raad uitgesproken dat terugvallen op het Basis+ scenario onwenselijk is, vanwege de beoogde ambities voor het museum, de collectie en de stad. Hoewel Basis+ qua veiligheid, restauratie, technisch herstel en duurzaamheid gelijkwaardig is aan de 'Ambitievariant' en diverse functionele verbeteringen kent, blijft het museumgebouw functioneel achter ten opzichte van de 'Ambitievariant'. De tentoonstellingsruimten in gebouwdeel Robbrecht en Daem blijven in dit scenario suboptimaal, evenals de routing, de logistiek, de entree, de publieksvoorzieningen en de aansluiting met de stad en met het Museumpark. Deze zaken hebben negatief effect op de aantrekkelijkheid van het museum op publiek. Het draagvlak voor deze variant ontbreekt bij de betrokken partijen. Door Basis+ ontstaat geen wezenlijke verbetering van de geconstateerde knelpunten, terwijl de investeringen zeer aanzienlijk zijn en ruim boven budget.

Planbeschrijving Basis+

Het Basis+ scenario leidt tot een technisch hersteld, veilig en verduurzaamd museum, waarbij binnen de kaders van het bestaande gebouw zoveel mogelijk knelpunten worden opgelost en functionaliteit wordt verbeterd. Het scenario is in 2024 geactualiseerd en herijkt op basis van ontwikkelingen en opgedane inzichten uit de diverse ontwerptrajecten.

Naast de – inmiddels op een enkel onderdeel na afgeronde asbestsanering - bevat dit scenario ondermeer het oplossen van alle gebreken in het museumgebouw die het verstrekken van een gebruiksvergunning in de weg staan. Ook het zeker stellen van de bruikleenpositie van het museum voor de lange termijn, vormt een onderdeel van dit scenario. Dit is voorwaardelijk voor het kunnen tentoonstellen van zowel de bestaande collectie (deels eigendom, deels van derden) als het kunnen organiseren van aansprekende tijdelijke exposities. Het basisscenario voorziet in alle ingrepen die noodzakelijk zijn om het museumcomplex weer te kunnen laten voldoen aan alle voor musea relevante richtlijnen en wet- en regelgeving.

In dit scenario blijft het museum na renovatie grotendeels zoals we het nu kennen, al bevat het scenario in 2024 meer functionele verbeteringen dan in 2018. Het museum is technisch weer in goede staat en veilig voor bezoekers, personeel en de kunstcollectie. Voor het publiek verandert er weinig aan het gebouw. Dat betekent ook dat bestaande beperkingen voor de programmering en exploitatie alleen binnen de kaders van het bestaande ensemble aangepakt worden.

De grote programmatische verbeteringen zijn daarmee in het ambitie scenario opgenomen. Wel wordt voor het Basis+ scenario het uitgangspunt gehanteerd dat er na

sloop (om redenen van asbestverwijdering) geen zaken teruggebracht worden die in de huidige situatie niet goed functioneren en is er gezocht naar oplossingen voor knelpunten binnen de kaders van het bestaande gebouwenensemble. Bovendien hebben er sinds 2018 een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden die de ruimte voor functionele verbeteringen in Basis+ vergroten, zoals het uithuizen van het prentendepot en de aanwijzing van Henket tot Rijksmonument.

Dat leidt tot de volgende functionele verbeteringen in Basis+:

- Verduurzaming en functionele verbeteringen Henket
- Herinrichting bestaande entreezone
- Verminderen knelpunten en museale routing Robbrecht en Daem
- Hannemazaal in ere hersteld
- Uitbreiding capaciteit espressobar
- Verbeterde toegankelijkheid
- Restauratie Beeldentuin
- Intern scheiden van kunst, afval en goederen

Bij iedere moderniseringsslag wordt een gebouw als vanzelfsprekend duurzamer qua energiegebruik. In het bijzonder het vervangen van de bestaande installaties, de aansluiting op een WKO-installatie en de verbetering van het museaal klimaat leiden tot een sterke verduurzaming van het bestaande museumgebouw. De hoge eisen die vanuit bruikleenregelgeving gesteld worden aan een stabiel museaal klimaat maken dus 'automatisch' dat er al een substantieel pakket aan duurzaamheidsmaatregelen met betrekking tot energieverbruik is opgenomen.

Planning

Gezien het geringe risicoprofiel van Basis+ is het, op basis van de huidige informatie en inzichten, realistisch dat een oplevering in 2030 kan plaatsvinden.

Stichtingskosten Basis+

De stichtingskosten bij Basis+ bedragen € 261 mln. Dit is substantieel hoger dan de € 223 miljoen van het raadsbesluit van 2021 (dat uitging van ambitie en van een bij de ambitie behorende externe bijdrage van € 20 mln die vervalt bij Basis+).

Bij het Basis+ scenario achten wij het niet kansrijk dat er externe financiering wordt aangetrokken.

Risico's Basis+:

- De Basis+ variant gaat uit van het bestaande gebouwenensemble en kan daarmee niet alle knelpunten oplossen, alleen kleiner maken. Het risico bestaat dat de ingrepen weinig zichtbaar zijn en dat de 'wow factor' ontbreekt om meer bezoekers te trekken.
- Het binnenhalen van financiële bijdragen van derden voor Basis+ is lastig, omdat herstel van het gebouwenensemble als mogelijk niet aantrekkelijk genoeg wordt ervaren. Daarmee is de kans op het binnenhalen van externe middelen niet groot.
- Bij Basis+ wordt het gebouwdeel van Robbrecht en Daem niet gesloopt, maar wel aangepast. Het risico bestaat wel dat de architecten het alsnog zien als een aantasting van hun intellectueel eigendom en er een juridisch traject wordt opgestart. Om dit risico te mitigeren is het standpunt dat er geen wijzigingen worden doorgevoerd waar de architecten zich tegen zullen verzetten. Dat brengt het risico met zich mee dat mogelijk niet alle beoogde kwaliteiten worden gerealiseerd.